

самог политичког карактера устава и зато није прихватљиво да се та заштита остварује у судској форми. Иако устав стварно има политичку садржину и уређује битна политичка питања или боље рећи организацију и функционисање државе и њене власти, он има и своју правну суштину и значење, па је, према томе, то један политичко-правни акт. Као нормативан акт он нужно подразумева и своје место у правној организацији једне земље, њеном правном поретку, као и однос према осталим правним актима и поштовање одређене правне хијерархије међу тим актима. То онда свакако омогућава и вршење контроле над тим актима (од стране суда) и обезбеђивање њихове усаглашености, односно поштовања принципа уставности и законитости на којима почива сваки правни поредак.

г) Систем уставно судске контроле уставности

Посебан облик судске контроле уставности је она која се поверава посебним уставним судовима који су одвојени од редовних судова. Уставни суд је прво уведен у Аустрији (Уставом од 1920. год) а њен пример су следили Чехословачка (исте године) и нешто касније и Шпанија која је ову институцију добила у облику Суда за уставне гаранције (Уставом од 1931. год). Након Другог светског рата уставни суд улази на велика врата широм Европе и осталих континената (Италији 1949. год., Турској 1961., Кипру 1960., Грчкој 1967., СФРЈ 1963., Португалији 1982., али и Сијаму 1949., Сирији 1950., ДР Конгу 1967. и др). Свакако да аустријски Уставни суд има посебно место у развоју уставног судства. Он је настао заслугом истакнутог правног теоретичара Ханса Келзена. Овај суд у Аустрији је образован са задатком да пре свега штити савезну уставност и законитост и у том смислу проглашава као противуставне савезне законе, али и оне покрајинске. Он решава о неуставности закона, било по захтеву савезне владе или покрајинске владе, као и трећине чланова Националног већа. Поред испитивања уставности нормативних аката закона, уредби и других подзаконских аката, овај суд у Аустрији је био овлашћен и да пресуђује о незаконитости међународних уговора, решава сукобе надлежности између савеза и покрајина (или између самих покрајина); даље, да пружа заштиту уставом зајамчених права грађана по жалбама на одлуке органа управе, пресуђује у споровима између судова и органа управе, изборним споровима као и да суди високим функционерима државне власти због повреда права, односно Устава.